

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

7/13337
GR. 134

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/423320
Konu : Yazılı Soru Önergesine Yanıt /
Prof. Dr. Osman Çakır 7/13337

ÇOK İVEDİ
03 Temmuz 2010

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29 Mart 2010 tarih ve A.01.0.GNS.010.00.02-21268 sayılı yazıları.

Samsun Milletvekili Prof. Dr. Osman Çakır'ın 7/13337 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek:2 sayfa

**SAMSUN MİLLETVEKİLİ PROF. DR. OSMAN ÇAKIR'IN SAYIN BAKANIMIZA
YÖNELTİĞİ 7/13337 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

- 1) 13 Şubat 2010'da TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Murat Mercan başkanlığında İsveç'i ziyaret eden heyet, görüşmelerde İsveç Parlamentosu'nda gündeme gelecek olan soykırım yasa tasarısı ile ilgili bilgi almış mıdır?
- 2) Komisyon başkanı olarak Türkiye'yi temsil eden Murat Mercan Stokholm'de gazetecilerin tasarısı ile ilgili sorduğu sorular nedeniyle tasarının İsveç parlamentosunda gündeme geleceğini öğrendikten sonra, Dışışleri Bakanlığı'na durumu bildirmiş midir? Bildirdiyse Dışışleri Bakanlığı bu konuyla ilgili herhangi bir girişimde bulunmuş mudur?
- 3) Uluslararası ilişkilerde, başka ülkelerin parlamento kararlarını etkileyebilmek ve önceden değiştirebilmek mi, yoksa her şey bittikten sonra büyükelçiyi geri çekip gezileri iptal etmek mi diplomatik bir başarı sayılır?

CEVAPLAR:

1) TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Murat Mercan başkanlığındaki heyetimiz İsveç'i 8-11 Şubat 2010 tarihleri arasında ziyaret etmiştir. Ziyaret öncesinde mutad olduğu üzere heyetimize temasları sırasında karşılaşılabilecekleri Türkiye'yi ilgilendiren hususlarda yararlanılabilecek notlar ve bilgiler iletilmiştir.

Parlamento'ya 2 Ekim 2008 tarihinde sunulan ve bu dönemde gerek Hükümet gerek muhalefet tarafından desteklenmediği için gündeme alınmayan sözde "Ermeni, Asuri/Süryani/Keldani ve Pontus Rumları soykırımı" konulu bir önergenin yanı sıra benzer nitelikte yedi ayrı önergenin daha İsveç Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi'nin gündemine alındığı, 11 Şubat 2010 tarihinde Komisyon Başkanı Murat Mercan, İzmir Milletvekili Canan Arıman, Sakarya Milletvekili Şaban Dişli, Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan ve Ankara Milletvekili Deniz Bölükbaşı'ndan oluşan TBMM Dışışleri Komisyonu heyetinin ziyareti sırasında öğrenilmiştir.

2) Konu hakkındaki çalışmalar tasarının gündeme gireceğinin öğrenildiği 11 Şubat 2010 tarihinden önce başlamıştır. İsveç'e yönelik girişimlerimiz Sosyal Demokrat Parti'nin 29 Ekim tarihinde yapılan 2009 yılı Kongresinde "Seyfo" ve "Al-Anfal" (Irak) "soykırımları" konusunda bir ilçe teşkilatı tarafından sunulan önergenin, parti yönetiminin karşı görüş bildirmesine rağmen kabul edilmesinin ardından artan bir yoğunlukta sürdürülmüş ve görüşlerimiz İsveçli muhataplarımızla her seviyede yapılan temaslarda dile getirilmiştir.

TBMM heyetimizin de bahsekonu ziyaretleri sırasında, Stokholm Büyükelçiliğimizle koordineli bir şekilde, görüşlerimizi İsveç Parlamentosu Dışışleri Komisyonu Başkanı Göran Lennmarker ve Komisyon üyeleri, Sosyal Demokrat Partisi Başkan Yardımcısı Urban Ahlin, İsveç Parlamento Başkanı Per Westerberg, Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Anna Kingberg Batra ve anılan Komisyon üyelerine izah ettiği bilinmektedir.

Ankara'daki İsveç Büyükelçisi 12 Şubat 2010 tarihinde Bakanlığa davet edilerek, görüş ve beklentilerimiz bildirilmiştir. Aynı dönem içinde Stokholm Büyükelçimiz, gerek önerge sahibi Sosyal Demokrat Parti Başkan ve Başkan Yardımcıları gerek Hükümet yetkilileri nezdinde birçok girişimde bulunup, önergenin kabulünün yaratacağı sakıncaları dile getirmiş ve bu durumun İsveç'te iktidar ve muhalefet tarafından Türkiye'ye sağlanan destekle de bağdaşmadığını anlatmıştır.

Öte yandan, İsveç’le son yıllarda hemen her alanda olumlu bir seyir izleyen ikili ilişkilerimize de bu vesileyle değinilmesinde yarar görülmektedir. İsveç esasen, Nordik ülkeler arasında ikili siyasi ve ekonomik ilişkilerimizin en gelişmiş olduğu memlekettir.

Ülkemizde Avrupa Birliği reform sürecinde kaydedilen gelişmeler, İsveç’te bir önceki Sosyal Demokrat hükümetin ve kamuoyunun ülkemize bakışını olumlu şekilde değiştirmiştir. Bu eğilim, Ekim 2006’da iktidara gelen sağ partiler koalisyonunda da aynen devam etmiştir. Özellikle, 2009 yılının ikinci yarısında devraldığı AB Dönem Başkanlığı sırasında İsveç, ülkemizin AB üyeliğini güçlü bir şekilde desteklemeye devam etmiştir. Kamuoyu araştırmalarına göre, İsveç’te her 10 kişiden 7’si Türkiye’nin AB üyeliğini desteklemektedir. Diğer taraftan, İsveç AB içinde ülkemize müzahir ülkelere karşı oluşan “Türkiye’nin Dostları Grubu”nun kuruluşuna öncülük etmiş olup, halen bu grubu genişletmeye ve etkinleştirmeye çalışmaktadır.

Türkiye ile İsveç arasındaki siyasi ilişkilerde kaydedilen ivme karşılıklı ziyaretlerle daha da derinleşmiştir. İsveç’le ilişkilerimize önem kazandıran bir diğer unsur, İsveç’te yaşayan ve sayıları 100.000’i aşan Türk toplumdur. İsveç toplumuna iyi entegre olan vatandaşlarımız her iki ülke arasında köprü işlevi üstlenmiştir.

Hükümetin aksi yöndeki tutumuna rağmen, İsveç Parlamentosu’nda 11 Mart 2010 tarihinde kabul edilen “Ermeni, Asuri/Süryani/Keldani ve Pontus Rumlarına Karşı 1915’te Yapılan Soykırım” başlıklı önerge ikili ilişkilerimizde ciddi bir sorun yaratmıştır.

Sözkonusu kararın kabul edilmesinden duyduğumuz rahatsızlık Sayın Başbakanımız tarafından kamuoyuna duyurulmuş, 17 Mart 2010 tarihinde Stokholm’de yapılması öngörülen “Türkiye-İsveç Zirvesi” tarafımızca iptal edilmiş, Stokholm Büyükelçimiz istişareler için ülkemize çağırılmıştır.

3) Parlamentolarda tarihimize yönelik asılsız ithamların gündeme getirilmemesi, yapılan tekliflerin kabul görmemesi öncelikli önem taşımakta ve çabalarımız bu yönde yoğunlaşmaktadır.

Parlamentoların bu haksız, gerçekdışı ve taraflı kararları derhal kınanmakta, tepkimiz diplomatik yollardan muhataplarına iletilmektedir.

Büyükelçilerin istişareler için merkeze çağırılması diplomatik bir tepki gösterme yöntemidir.

Bu çerçevede, 11 Mart 2010 tarihinde İsveç Parlamentosu tarafından asılsız soykırım iddialarına ilişkin bir karar tasarısı kabul edildikten sonra Stokholm Büyükelçimiz istişareler için Ankara’ya çağırılmıştır. İsveç Başbakanı Frederic Reinfeldt ve İsveç Dışişleri Bakanı Carl Bildt’in anılan kararı esefle karşıladıklarını ve bu kararın Hükümet tarafından uygulamaya konulmayacağını belirtmeleri üzerine, Stokholm Büyükelçimiz 30 Mart 2010 tarihinde görevine dönmüştür.